

HOVORÍŠ, ŽE SOM KRÁĽ

biblický komentár otca Alberta Maggi, OSM, zdroj: www.studibiblii.it

Jn 18, 33b-37

Pilát opäť vošiel do vládnej budovy. Predvolal si Ježiša a spýtal sa ho: „Si židovský kráľ?“ Ježiš odpovedal: „Hovoríš to sám od seba, alebo ti to iní povedali o mne?“ Pilát odvetil: „Vari som ja Žid? Tvoj národ a veľkňazi mi ťa vydali. Čo si vykonal?“ Ježiš povedal: „Moje kráľovstvo nie je z tohto sveta. Keby moje kráľovstvo bolo z tohto sveta, moji služobníci by sa bili, aby som nebol vydaný Židom. Lenže moje kráľovstvo nie je stadiaľto.“ Pilát mu povedal: „Tak predsa si kráľ?“ Ježiš odpovedal: „Sám hovoríš, že som kráľ. Ja som sa na to narodil a na to som prišiel na svet, aby som vydal svedectvo pravde. Každý, kto je z pravdy, počúva môj hlas.“

(preklad talianskeho znenia evanjelia)

Aby náboženský vodcovia mohli zajať Ježiša, uchýlili sa ku klamstvu, ktoré im bolo vlastné a ktoré im vyhovovalo. Veľkňazov zachvacuje panika z Ježišových činov: „Ak ho necháme konať, príde Rimania a zničia nás,“ hovorí veľkňaz Kaifáš: „Nechápete, že je pre vás lepšie, ak zomrie tento človek ako by mali prísť Rimania a zničiť nás?“

Ježišova smrť je preto výhodná pre kňazov, ktorí mali moc. Ale v pasáži, ktorú práve čítame evanjelista tieto obvinenia a falošnosť proti Ježišovi popiera. Ježiš pre rímskeho žalobcu nepredstavuje žiadne nebezpečenstvo.

Prečítajme si Markovo evanjelium, 18, 33 - 37. Je to prvé vypočúvanie Ježiša pred Pilátom, najvyšším predstaviteľom impéria. „Pilát sa ho spýtal: ‘Si židovský kráľ?’“

Pilát je prekvapený. Zisťuje, že muž, ktorý pred ním stojí nie je žiadny zločinec ako mu ho opisovali, nie je žiadny nebezpečný revolucionár poslaný na zajatie. Stojí pred ním človek, ktorý ho zneisťuje.

Je to zvláštny proces. Proces, v ktorom sa nepýta sudca obvineného, ale obvinený sa pýta sudcu, a rozsudok neprichádza od sudcu, ale od obvineného. Ježiš vlastne neodpovedá, ale pýta sa Piláta: „Hovoríš to sám od seba, alebo ti to iní povedali o mne?“

Ježiš pozýva Piláta, aby rozmyšľal sám svojou hlavou, aby ho neovplyvňovalo to, čo mu povedali náboženský predstavitelia. Pilát odpovedá s rozhorčením: „Vari som ja Žid?...“ Pilát pohŕda územím, ktoré spravoval a takto vyjadruje všetko svoje opovrhnutie a posmech.

A tu je závažnosť toho, čo hovorí: „Tvoj vlastný národ a veľkňazi mi ťa vydali.“ Každý je proti Ježišovi, mocní aj utláčani mocou – a to je ešte závažnejšie. Mocní veľkňazi vidia v Ježišovi ohrozenie svojej dominancie nad ľuďmi, ale tí, ktorých mocní utláčajú vidia v Ježišovi atentát na istoty, ktoré im podriadenie sa mocným garantuje

A tak je každý proti Ježišovi. Ako Ján napísal: „Prišiel do svojho vlastného a vlastní ľudia ho neprijali.“ (Jn 1, 11)

A Pilát sa pýta: „Čo si vykonal?“ Ježiš povedal: „Moje kráľovstvo nie je z tohto sveta...“ Ježiš nestavia proti sebe nebo a zem, ale dva rozdielne svety – svet moci a svet lásky, ktorý je kráľovstvom moci a kráľovstvom lásky.

V jednom prevláda dominancia a falošnosť, ktoré spôsobujú smrť ľudstva, v tom druhom prevláda služba a pravda, ktoré komunikujú život.

Preto vládá Ježiša nie je z tohto sveta, ale v tomto svete. *“Keby moje kráľovstvo bolo z tohto sveta, moji služobníci by sa bili, aby som nebol vydaný Židom.”* Ale Ježiš nemá služobníkov, lebo On, „kráľ“, sa dáva do služby iným. *“Moje kráľovstvo nie je z tohto sveta.”* Preto Ježiš vylučuje, že by Jeho kráľovstvo malo niečo spoločné s kráľovstvami tohto sveta založenými na moci, dominancii a falošnosti.

Pilát je teraz ešte viac zmätený a hovorí: *“Tak predsa si kráľ?”* Ježiš odpovedal:... Toto bolo preložené ako *“Sám hovoríš, že som kráľ”*, ale doslovný grécky text je *“Ty hovoríš, že som”*. Je to jeho názor a Ježiš túto konverzáciu končí. Ježiša nezaujíma to, čo je kráľovské, namiesto toho prináša tému, ktorú chce On - dôvod, pre ktorý prišiel na tento svet.

“Ja som sa na to narodil a na to som prišiel na svet, aby som vydal svedectvo pravde.” Nasleduje dôležité uistenie o veľkej hodnote pre veriacich všetkých čias: *“Každý, kto je z pravdy, počúva môj hlas.”*

Ježiš nehovorí *“kto má pravdu”*, ale *“kto je z pravdy”*. Pravda pre Ježiša nie je doktrína vlastníctva, ale postoj, ktorý charakterizuje život veriaceho, ktorý sa vžije do harmónie s tvorivou láskou Otca, postoj, ktorý sa prenáša do diel, ktoré ľudstvu prinášajú život. Preto Ježiš nie je ten, kto má pravdu, ale ten, ktorý koná pravdu, ktorý je pravdou a ten, ktorý kráča v pravde.

Byť v pravde znamená mať dobro človeka ako absolútnu hodnotu, hlavnú hodnotu, ktorá smeruje život veriaceho, zatiaľ čo ten, kto „vlastní“ pravdu na úrovni doktríny, oddeľuje sa od ostatných a potom ich posudzuje. Ten, kto je v pravde dáva svoju lásku a službu všetkým.

Preto Ježiš podmieňuje počutie Jeho hlasu tým, že človek musí byť v pravde. Ak človek nie je v pravde, ak si neurčil hodnotu ľudstva ako jedinu absolútnu hodnotu existencie, Jeho hlas nemôže počuť.

Ježiš hovorí: *“Každý, kto je z pravdy, počúva môj hlas.”* Nehovorí to, čo by človek čakal: *„Kto počúva môj hlas, je z pravdy“*. Nie, na to, aby človek počul Ježišov hlas, je nevyhnutné smerovať svoj život k dobru ostatných. Inak človek nemôže počuť Ježišov hlas a rozumieť mu.

Pilát, ktorý predstavuje moc, falošnosť a násilie tomu prirodzene nemôže rozumieť. Preto hovorí: *„Čo je pravda?“* Nie je na strane pravdy, dobro ľudstva nie je preňho absolútnou hodnotou, tou je len jeho vlastné dobro a jeho vlastná moc, ako uvidíme neskôr.

Preklad: Lucia Zacharová